

Geografie náboženství

Posvátné rostliny, stromy, květiny
a léčivé byliny

Posvátné rostliny

- významné místo v obyčejích a ve víře
 - vůně, léčivá síla, jedovatost, výživnost, vzhled
- přítomnost božské moci
 - šumění stromů, klíčení rostlin, zrání plodů, ...
- podobenství
 - kmen, ratolest, kvítek, růst, plodit, být zakořeněn
 - znovuprobuzení vegetace (jaro) → nový začátek, zmrtvýchvstání (svátky)
 - kanovník Lambert ze St. Omer - *Liber floridus*

Posvátné stromy

- předkové → přístřeší, potrava, ochrana, léčivé zdroje, palivo, nástroje, bezpečí
- listy, kůra, kořeny a plody → změna stavu mysli (harmala, brugmansie, ...)
- posvátnost = znalost, úcta a vděčnost
- estetická hodnota, naděje, pohoda, inspirace
- symboly života, hojnosti, tvořivosti, šlechetnosti, vytrvalosti, síly a energie
- keltský horoskop

Posvátné stromy

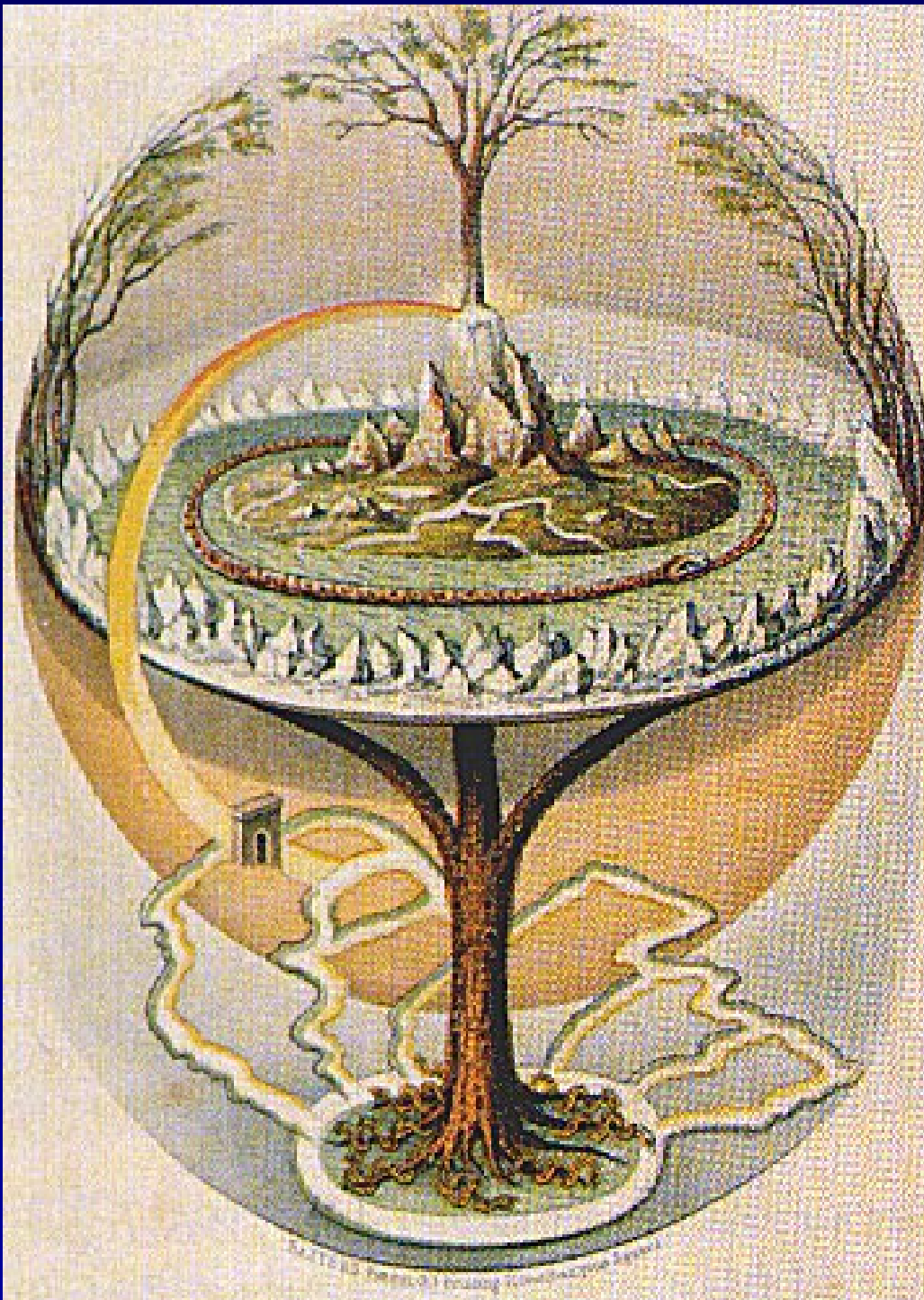
- 1. strom poskytuje základní produkt nebo službu komunitě
- 2. strom se nachází blízko posvátné řeky, pramene nebo studny
- 3. strom je spojován s posvátným zvířetem, které má na něm, pod ním nebo v něm domov
- 4. strom spojován s konkrétní náboženskou nebo historickou událostí
- 5. strom spojován s výskytem duchovní bytosti

Posvátné stromy

- 6. stromy mají schopnosti léčit, očišťovat nebo osvěžovat
- 7. strom umístěn na posvátném místě
- 8. odlišnost stromu od ostatních
- 9. strom spojen s neobvyklou událostí
- 10. strom jako symbol plodnosti

Posvátné stromy

- světový (kosmologický) strom
 - strom s kořeny dole
 - strom s kořeny v nebi
- strom života
 - člověk ze stromu
 - obraz nesmrtelnosti
- strom poznání a moudrosti
 - symbol svobody

- Yggdrasil
 - mýtický jasan
 - severská mytologie
 - světový strom

Posvátné stromy

- břechťan – symbol života a nesmrtelnosti
- bříza – symbol jara a síly života
- dub – symbol síly a mužnosti
- lípa – symbol mateřství, strom milenců
- olivovník – obraz duchovního světla
- palma – symbol dlouhého života, vítězství
- pinie – symbol plodnosti a života
- vrba – symbol ctnosti i smrti
- cypřiš – strom smutku a smrti
- cedr, jilm, fíkovník, vinná réva, jasan, buk, ...

Posvátné květiny

- barva, vůně a tvar
- symbol jara, růstu a krásy
- Egypt – symbol života
- křesťanství – naděje na vzkříšení
 - do vztahu ke Kristu a k Panně Marii
 - konvalinka, orlíček, petrklíč, lilie, karafiát, růže, kosatec, fialka
- Orient – řeč květin (jasmín, tulipán, ...)
- východoasijská symbolika - ikebana

Posvátné květiny – růže

- antika – pohřební květina
- středověké kostely – rozety
- symbol tajemství
- symbolika barev (zlatá=Kristus; žlutá=Tři králové; bílá=svatá Panna; růžová=Jezulátko; rudá=Kristovy rány)
- růženec – 12. st. – mariánský žaltář
 - 15. st. – růženec blahoslavené Panny Marie
- symbol duchovního rozkvětu

Posvátné květiny – lotos

- hinduismus – první zjevení Nejvyšší Bytosti
- bohyně Kálí – symbol věčného plození
- buddhismus – barva = duchovní stav
 - bílá=duchovní dokonalost; růžová=Buddha Siddharta Gautama; červená=velký soucit; modrá=nikdy není rozkvetlý
 - nejvyšší čistota božstva
 - pluralita vesmíru
 - <http://iu.ff.cuni.cz/pandanus/>

Posvátné květiny

- lotos Egyptanů = leknín posvátný
 - plodnost Nilu
 - zplodil stvořitele a slunce
- leknín – symbol čistoty a milosrdenství
- lilie – symbol plodnosti, panenství
 - duchovního rozkvětu
 - církve a věrné duše
 - královské moci a slávy

Léčivé byliny

- symbol zdraví a života
- z antiky do křesťanské lidové víry
- silně vonící byliny – chrání před d'ábly
– kopr, pelyněk, ...
- úrazník, rozmarýn, petržel, rulík,
majoránka, kozlík, šalvěj, česnek, máta,...